

SULAMA: Sulama mayıstan eylül sonlarına kadar yapılır. Sulama aralığı bitkinin isteğine, toprak yapısına , anacın zayıf veya kuvvetli olmasına , yağış ve sıcaklığa bağlı olarak 10-20 gün ile 5-7 gün arası değişiklik gösterir

ÇEŞİTLER: Armutlar kısmen kendine verimli veya tamamen kısır olduğu için birbirini dölleyen en az 3-4 çeşitle bahçe kurmalıdır. Tozlanma olayı arılarla olduğu için armut bahçelerinde arı kovanı bulundurulmalıdır. Ülkemizde ticari değeri olan bazı çeşitlerin hasat tarihlerine göre erkenden geçe doğru şu şekilde sıralanır.

June Beauty	: Hasat haziran sonlarında
Akça	: Temmuzun ilk haftası
Mustafabey	: Temmuzun 2. haftası
B.P Morettini	: Temmuzun 3. haftası
Coscia	: Temmuz sonu,
Santamaria	: Ağustos başı
Starkrimson	: Ağustosun 2. haftası
Williams	: Ağustos ayının 3. haftası
Deveci	: Ekimin 2. Haftası

TİCARİ AMAÇLI BAHÇE KURMADAN ÖNCE MUTLAKA EN YAKIN İL/İLÇE GIDA TARIM HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ VEYA MEYVECİLİK KONUSUNDA YETKİLİ KURUMLARDAN GÖRÜŞ ALIN.

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

ARMUT YETİŞTİRİCİLİĞİ

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
Şube Müdürlüğü

No: M/1
2018

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

ARMUT YETİŞTİRİCİLİĞİ

İKLİM İSTEKLERİ

Armut bir mutedil iklim meyve türüdür. Kış soğuklarına elmaya göre daha az dayanıklıdır. Kısa süren şiddetli soğuklara dayanabilirse de uzun süren şiddetli soğuklara bilhassa nemli topraklarda sürgün uçları donar. Elmaya göre daha fazla ortalama sıcaklık ister. Armutlar bol güneşli, yazları sıcak havadar yerlerden hoşlanır. Sıcaklığın meyve kalitesine etkisi önemlidir. Çeşitler arasında farklılıklar bulunmakla birlikte 7.20C'nin altında 400-2.300 saatlik bir kış soğuklama ihtiyacı gösterir. Eğer bu ihtiyaç karşılanmasa geç ve düzensiz çiçeklenme olur veya gözler hiç sürmez.

TOPRAK İSTEKLERİ

Geçirgen, derin, sıcak ve besin maddelerince zengin topraklarda ağaçların gelişimleri ve verimleri daha iyi olur. Çok kuru, az derin ve taşlı topraklarda yetiştirilirse meyve kumlu ve kalitesiz olur. Aynı şekilde ağır ve nemli topraklarda yetiştirilen meyve kalitesi özellikle tat yönünden bozuk olur, meyvenin depo ömrü kısalmış olur.

ANAÇLAR

Armut Çöğürü : Tohumla üretilir. İyi köklenen ve toprakta tutuma kabiliyeti iyi olan bir anaçtır. Üzerine aşılardan fidanlardan büyük ağaçlar elde edilir. Derin geçirgen topraklara uygundur.

Ahlat : Kurak iklim şartlarına iyi uyan, derin köklü

bir bitkidir. Kültür çeşitleriyle uyumu iyi değildir.

Alıç : Bol kök teşkil eder. Kurak şartlara uyar. Kültür çeşitleriyle iyi uyumaz.

Ayva : Ayva anacı neme toleranslıdır. Fazla kireçten hoşlanmaz, pamuklu bite ve nematoda dayanıklıdır. Bodur ağaç elde etmek için armutlar ayva üzerine aşılır. Az derin topraklara dikilebilirler. Ayva üzerine meyve kalitesi yüksek olur. Daha erken meyveye yatar. Ayva ile birçok armut çeşidinin aşısı uyumsuzluğu vardır.

BAHÇE TESİSİ

Seçilmiş olan bahçe yeri ; Armut ağacının tüm isteklerini karşılayacak ekolojide ve iyi bir toprak hazırlığı yapılmış olmalıdır. Arazi önceden sürülmesi, tırmık çekilerek tesviye edilmeli ve fidan çukurları önceden açılması faydalı olacaktır. Fidanlar ismine doğru, bol saçak köklü, kökleri zedelenmemiş ve sağlıklı olmalıdır. Dikim kışı sert geçen yerlerde Şubat-Mart aylarında, Kışları ılıman olan yerlerde örneğin (Karadeniz) bölgesinde ağaçlarda yaprak dökümünden sonra sonbahar da yapılabilir.

Dikim yapılan çeşitlerde mutlaka birbirini tozlayan ve ticari değeri olan tozlayıcı çeşitlerden oluşan en az 3-4 çeşitten bahçe tesis edilmesi gerekir.

Dikim Mesafeleri

Armut çöğürü üzerine aşılı çeşitlerde dikim mesafesi 5X7m, Ayva üzerine aşılı çeşitlerde 3X5m aralıklarla bahçe tesisi yapılmaktadır. Su ve rüzgar

erozyonu olan yerlerde daimi veya geçici toprak işleme uygulanır. Kışın örtülü toprak işlemede baklagiller ekilerek çiçeklenme döneminde sürülerek toprağa karıştırılabilir. Kışlık örtü bitkisi olarak buğday, çavdar, kışlık fiğ, kırmızı tırfıl, yonca kullanılabilir.

GÜBRELEME

Gübreleme dikimden önce dekara 4-5 ton ahır gübresi verilir. Bu işlem 3-4 yılda bir tekrarlanır. Ayrıca makro ve mikro besin elementlerinin tespiti için 2-3 yıl da bir kez toprak analizleri, 3 yılda bir yaprak analizleri yapılmalıdır. Kullanılacak gübre cinsi ve miktarlar bu analizlerin sonuçlarına göre yapılmalıdır.

BUDAMA

Armutlarda budama dikimden önce; kök budaması ve tepe vurulması ile başlar. Armutlarda fidanlara verilecek şekil kurulacak bahçenin yeri, yöneyi, toprak tipi, çeşidin meyve özelliği ve iriliğine bağlı olarak belirlenir. Armutlarda doruk dallı, değişik doruk dallı, palmet, kordon (duvar sistemi) şekillerinden biri terbiye sistemi olarak kullanılabilir.

SEYRELTME: Armutlarda bazı çeşitlerde daha iri ve kaliteli ürün almak için özellikle Devci Armutunda %70-80 meyve seyreltmesi yapılır. Genel olarak ağacın tümünde çok fazla meyve varsa salkımların her birinde 1-2 meyve kalacak şekilde seyreltme yapılır. Bir diğer ölçüde 20-30 yaprağa bir meyve düşecek şekilde seyreltme yapılır.